

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirminci inikat

17 . I . 1944 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	66	maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/153)	66:69
2. — Havale edilen evrak	66		
3. — Müzakere edilen maddeler	66	3. — Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü teşkilâtının lâğviyle vazifelerinin Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğüne devri hakkında kanun lâyihası ve Münakalât ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/150)	69
1. — Şehir ve kasabalarda mahalle muhtar ve ihtiyar heyetleri teşkili hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/25)	66		
2. — Ordu İkramiyesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değiştirilen birinci			

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü teşkilâtının lâğviyle vazifelerinin Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğüne devri hakkındaki kanun lâyihası müzakere edilerek bir maddesi encümenine verildi, diğer maddeleri kabul olundu.

Mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerine dair lâyiha dahi müzakere olunarak birinci ve ikinci

maddeleri encümenine verildi.

Pazartesi günü toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reis Vekili	Kâtip	Kâtip
Sivas	İsparta	Erzincan
Ş. Günaltay	K. Turan	B. K. Çağlar

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyiha

1. — Millî Koruma Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 4180 sayılı ka-

nunun 30 ncu maddesinin 1 numaralı fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanunu lâyihası (1/189) (Dahiliye ve Adliye Encümenlerine).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — R. Canitez

KATIPLER : Nemeddin Sahır Sılan (Tunceli), N. Fırat (Samsun)

REİS — Celse açılmıştır.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Şehir ve kasabalarda mahalle muhtar ve ihtiyar heyetleri teşkili hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/25)

REİS — Bu lâyihanın müzakeresine devam edeceğiz. Dahiliye Vekili burada mı? (Yok sesleri). Dahiliye Vekili gelinceye kadar bu lâyihayı tehir ediyoruz. Diğer lâyihanın müzakeresine geçiyoruz.

2. — Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/153) [1]

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı? (Yok sesleri). Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesinin tadiline dair kanun

MADDE 1. — 1493 sayılı Ordu İkramesi

[1] 24 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Orduda (Kara, deniz, hava)

1. Atışlarda ve hava bombardmanlarında ve hava muharabe talimlerinde muvaffak olanlara;

2. Askere okuma, yazma öğretmenlere;

3. Hazarda ve seferde müsademelerde fevkalâde yararlık gösterenlere;

4. «Nafi» ihtiraatta bulunanlara, mevcudu ıslah ve tekemmül ettirenlere;

5. Binicilik ve hayvan terbiyesinde muvaffak olanlara;

6. Ecnebi dillerin tahsilinde temayüz eyilenlere;

7. Mesleğine ait faydalı telif ve tercüme-lerde bulunanlara;

8. Harita ve kroki yapmasında ve hava fotoğrafisinde muvaffakiyet gösterenlere;

9. Talim ve terbiyede ve tank sevk ve idaresinde temayüz eden birliklere ve uçarlarda teker veya grup halinde Ulusal ve Uluslararası her nevi rekorları yapanlara;

10. Dağcılık ve kayakçılıkta en ziyade maharet gösterenlere;

11. Silâh ve mühimmat, makine ve motör

gibi bilûmum harp malzemesinin bakım ve muhafazasında ve motörlü harp malzeme ve silâhlarının tek veya toplu olarak maharetle kullanılması;

12. Yabancı tayyareleri düşürmekte ve paraşütçüleri yakalamak ve imha etmekte muvaffakiyet gösterenlere;

13. Casusları yakalayanlara;

14. Yangın, yer depremi ve su baskınlıkları gibi felâketlerde orduya ve âmmeye ve memleketeye yararlılığı Millî Müdafaa Vekillîğince takdir şayan görülenlere;

B) Askerî fabrikalarda (Kara, deniz, hava) :

1. Müteamel usul ve imalâtı ıslah ve tevsi edenlere;

2. Tehlikeli ve müşkül imalât ve tecrübeler icra edenlere;

3. Fabrika ve imalâthanelerde imalât ve sarfiyatta tasarruf temin edenlere;

C) Harita Umum Müdürlüğünde harita kâhplarının tersim ve ihzârında ve litoğraf ve kartograf işleri ile havadan fotoğrafla harita almakta vesair haritacılık işlerinde fevkalâde muvaffakiyet gösterenlere;

İkramiye ve kıta hediyesi verilmek üzere Millî Müdafaa Vekâleti Kara, Deniz ve Hava bütçeleriyle Askerî Fabrikalar ve Harita Umum Müdürlükleri bütçelerine birer fasıl olarak ikramiye vaz edilir.

Dr. OSMAN SEVKİ ULUDAĞ (Konva) —

Okunan maddenin umumî hevetinde hakikaten mükâfata layik görülmeğe değer sebepleri tesbit eden fıkralar vardır. Bu fıkralardan bazıları ya talimatname, nizamnamelerde mevcuttur, veyahut esasen kanunlarda var olan şeyler daha müphem olarak bu kanuna geçmiştir. Meselâ hakikaten ikramiye verilmesi icâbeden maddelerden bir tanesi yabancı tayyareleri düşürmek ve paraşütçüleri yakalamak, imha etmekte muvaffak olanlar yahut casusları yakalayanlar bu cümleden dir. Bunlara mükâfat vermek yerindedir. Fakat (a) maddesi, yahut 1 bendinin birinci paragrafında «Hava talimlerinde muvaffak olanlar» diyor. Talimde muvaffak olmak ne demektir? Talim bir vazifedir, bunda muvaffak olmak şarttır.

Sonra; «Fotoğrafıcılıkta temayüz edenlere» deniyor. Fotoğrafıcılık bugün o kadar kolay bir sanat haline gelmiştir ki, artık bunlara havada iyi fotoğraf çekiyor diye ikramiye vermek bilmem ki, doğru mudur?

Sonra geçiyorum altıncı paragrafa; «Enebi dillerin tahsilinde temayüz edenlere» denmektedir. Arkadaşlar, enebi dil öğrenilir, tahsil edilmez. Arkadaşlar öğrenmek başkadır, tahsil başkadır. Bundan başka burada gayet müphem olarak yazılı olan bu fıkra 3656 sayılı Tevhit ve Teadül Kanununda, beşinci maddede daha geniş ve daha vuzuhlu olarak yazılmıştır. Hâtırala-

rınızı uyandırmak için o maddeyi kanundan ve aynen okuyayım. Şöyledir: «Devlet memuriyetine bidâveten alınırken yabancı dil bilmedikleri halde memurivete girdikten sonra öğrendiği veya bir dil bildiklerinden dolay bir üst dereceye alınanlardan bilâhare bir dil daha öğrendikleri 3 nevi maddenin (H) fıkrası dairesinde sabit olanlara yapılacak nizamname ile - dikkat buyurun nizamname ile diyor - tesbit olunacak nispetlerle bir defava mahsus olmak üzere nakdî mükâfat verilir». görülüyor ki, Barem Kanununun, burada gavet müphem olarak ifade edilmiş olan ve «Enebi dilleri tahsilinde temayüz edenlere» diye gayet müphem olarak temas edilen meselevi daha geniş ve kesin olarak ifade etmektedir. Binaenaleyh bu kadar müphem bir sevin böyle bir kanun içine girmesi muvafık değildir. Esasen bunlar hâlen orduda mevcut olan şeylerdir. Ancak tatbikatta çok fena bir surette yapılıyor. Meselâ benim haber aldığıma göre enebi dil imtihanına girenlerden muvaffak olanlara şimdiye kadar verilen paranın yekûnu, ikramiye yekûnu 30 - 40 lira radde-sindedir. Bu, lisan öğrenme teşviki demek değildir. Bunu daha ziyade inkisaf ettirmek ve baremin isaret ettiği vechile bir nizamname mevzuu halinde getirmek lâzımdır.

Yine 7 nci paragrafta meslekine ait faydeli telif ve tercümelerde bulunanlara ikramiye verilir deniyor. Benim bildiğime göre, Genelkurmayın Nesriyat nizamnamesi vardır. Bu nizamname mucibince kitap telif ve tercüme edenlere zaten ikramiye verilegelmektedir. Bunlar mevcut iken mevcut nizamnameyi bir kanun haline getirmekte ne fayda vardır? Eğer mevcut nizamname kâfi değilse yine Genelkurmay vasıtasıyla veyahut ait olduğu makam vasıtasıyla pekâlâ ikmal ve tevsi edilebilir. Binaenaleyh bence bu maddenin bir kısmı esasen kanunumuzda vardır, bir kısmı nizamname mevzuudur, bir kısmı da hakikaten yerindedir. Bu, tekrar mütalâa edilse fena olmaz kanaatindeyim.

MİLLÎ MÜDAFAA En. M. M. H. TUGAÇ

(Ağrı) — Efendim, arkadaşımız Uludağ birinci maddenin A fıkrasının birinci bendinde şu kayda temas ettiler: «Hava bombardımanlarında ve hava muharebe talimlerinde muvaffak olanlar». Sonra «enebi dillerin tahsilinde temayüz eyliyenler». Gene yedinci maddede «meslekine ait faydalı telif ve tercümelerde bulunanlar». Bu fıkra ve maddeler yeni değildir. Evvelce kabul olunan kanunun maddelerinden ayne alınmıştır, burada yapılan kayıtlar, bir kaç ilâveden ibarettir ki esasen ona temas buyurmadılar. Onun için eski kanuna ait maddeler olduğundan evvelce de heyetin kararına iktiran etmiştir. Değişmesi lâzımsa ayrıca kararınıza va- bestedir.

Dr. O. Ş. ULUDAĞ (Konya) — Efendim buyurdular ki; eski kanunlarda zaten mevcuttur.

Eski kanunların yeni kanunlara girmesinde belki bir lâzime vardır veya yoktur, bir şey diyemem. Fakat bunların bir kısmı kanunlarda değil nizamnamelerde vardır. Nizamname mevzuudur. Kanunlara girmesi icabetmez. Meselâ ecnebi dil tahsil ve bunda temayüz edenlere mahsus fıkra doğrudan doğruya baremde işaret edilmiştir ve bu hususta bir nizamname yapılmak lâzımgeldiği izah olunmuştur. Muhterem arkadaşım eski kanunlardan alınmıştır, dedi. Barem Kanunu bunu bir nizamname mevzuu yapmıştır. O halde buraya girmesi icabetmez.

MİLLÎ MÜDAFAA En. REİSİ C. K. İNCEDAYI (Sinob) — Efendim, mazbata muharriri arkadaşımızın izah buyurduğu gibi, bu kanun esasen mevcut ve mer'î bulunan bir kanundur. Ancak ordu silâhlarında, ordu talim ve terbiyesinde, ordu vazifesinde, günün ve ahvalin yarattığı bir takım yenilikler olduğu için bu yeniliklerin icabı haricinde kalan kısımları ikramiye kısmına ilâve için ufak bir tadille huzurunuzda gelmiş bulunmaktadır. Filhakika lisan bilen adamın baremde vaziyetini değiştiren umumî hükümler vardır. Fakat orduda böyle değildir. Bu, ufak ikramiyelerle ordu mensuplarına ilmen ve fedakârlık itibariyle ve daha diğer sahalarındaki çalışmalarında heveslerini arttırmak aralarında makbul bir istirkaba sevkettir ve bunun için maddî taltif ve takdirname ile taltif eden bir takım yardımcı ve onları teşvik edici bir kanundan ibarettir. Onun için yüksek tasvibinize iktiranımı rica ederim.

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Efendim bir sual soracağım. Bu kanunun aslı 1493 numaralı İkramiye Kanunundan geliyor. O kanunda bir nizamname yapılacağı muharrerdir. O nizamname yapılmış mıdır?

M. M. En. REİSİ C. K. İNCEDAYI (Sinob) — Efendim, sonra yine bu kanunun bir hükmü vardır ki, bu ikramiyelerin ne suretle tahakkuk ettirileceği ve ne suretle tevzi edileceği Millî Müdafaa Vekâletince yapılacak bir talimatname ile tesbit edilir deniyor. O talimatname de Millî Müdafaa Vekâletince yapılmış ve elyevm bu kanunun hükmü o talimatnameye göre tatbik edilmektedir.

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Efendim, bu dördüncü fıkra yeniden ilâve edilmiştir. Yangın ve yerdepremi ve su baskını gibi felâketlerde hizmet edenlere verilecektir. Lâkin bu hüküm yalnız kara, deniz ve hava kuvvetlerine aittir. Acaba Askerî Fabrikalar böyle bir hizmette bulunursa niçin bu ikramiyeden mahrum kalıyorlar? Lütfen bu ciheti de izah etsinler.

M. M. En. REİSİ C. K. İNCEDAYI (Sinob) — Bu, arkadaşımın işaret buyurduğu gibi yeni hükmüdür biliyorsunuz; Erzincan yersarsıntısı oldu, Adapazarı yersarsıntısı oldu. Buradaki kıta kumandanları, hiç bir yerden hiç bir emir ve talimat

almadan, Türk cemiyetinin bir parçasında husule gelen ıstıraba derhal mesuliyeti üzerine alıp kıtasıyla, asıl vazifesine zarar gelmeyeceğini takdir ederek, büyük fedakârlıkla koşullar. Memleketimizde maalesef yer âfeti çoğalmıştır. Bu gibi yerlerde, bu felâketlerin vukubulduğu zaman civarında bulunan kıtaların, derhal, daha büyük feragatle bu işlere koşmaları ve başarmaları için bir tergiip ve teşvik olmak üzere bunu da koyduk. Kara, deniz ve hava ifadesi, ordunun hiç bir şubesini, jandarma da dahil olduğu halde, hariç bırakmayan bir emniyet altında bulundurmaktır.

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Bu kanunda yoktur.

M. M. En. REİSİ C. K. İNCEDAYI (Sinob) — Hepsî dâhildir, zapta da geçmiş bulunuyor.

Esasen kara, deniz ve hava kuvvetleri de yine ordunun esas...

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Kanun üçe, ayrılmıştır; A, B ve C fıkraları. Bu ikramiye yalnız A fıkrasındaki kısma aittir. Yani bu ifadeye göre Askerî Fabrikalar böyle bir ikramiye alamazlar. C fıkrasında olanlar alamaz.

C. K. İNCEDAYI (Devamla) — Ben arz ediyorum; zapta da geçiyor. Kara, deniz ve hava ordusuna dahil olanların hepsi bu ikramiyeyi alırlar. Açıkta olan yoktur.

GI. E. DURUKAN (Hatay) — Askerî Fabrikalar için madde vardır, nizamnamede münferittir. Askerî Fabrikalar alırlar.

C. K. İNCEDAYI (Sinob) — Arzettim, zapta geçiyor. Bu arkadaşlar da alacaklardır.

REİS — Cemil Barlas.

C. S. BARLAS (Gaziantep) — Gerek mazbata muharriri arkadaşımızın ve gerekse Reis arkadaşımızın verdiği izahatı dinledik. Yalnız Uludağ arkadaşımızın izahlandırılması için ileriye sürdüğü mütalâa doğrudur, kendisini haklı görüyorum. Bu lâyiha encümünde tazvih edilmektedir. Bu kanun 2698 sayılı kanunun bazı hükümlerini değiştiren, tazvih eden bir kanundur. Halbuki ondan sonra 3656 sayılı Barem Kanunu çıkmıştır. Barem Kanununa göre memurlardan, askerî, sivil, lisan öğrenenlere eğer bu lisansı memuriyete girmeden evvel öğrenmişse bir derece yukarıya alınıyor, eğer memuriyeti esnasında öğrenmişse para mükâfatı veriliyor.

GI. K. SEVÜKTEKİN (Diyarbakır) — Bu bizde yok.

C. S. BARLAS (Devamla) — Paşa Hazretleri, bu bizde yok diyorlar. Bu askerlerde olmadığına göre, muvazi ve mütenazır bir şekilde, sivil asker için kanuna birbirine uygun hükümler koymak lâzımdır. Çünkü gerek tekaüt, gerek terfilere aynı ahkâma tabidir. Binaenaleyh lâyihamı encüme alınarak bunun tazvihini teklif ediyorum.

Dr. O. Ş. ULUDAĞ (Konya) — Efendim, ben de aynı şeyi söyleyecektim. Enebi dili öğrenmiş olanlar tâbiri gayet müphemdir, bunu geriye alıp izah etmek istemezler mi? Bu müphemdir.

Gl. K. SEVÜKTEKİN (Diyarbakır) — Efendim, bu buyurdıkları Askerî Baremde yoktur. Bendeniz o vakit takrir verdim, bu kabul buyurulmadı. Ancak lisan bilenlere ve tercüme yapanlara bir mükâfatı nakdiye verilir dendi. Askerde lisan bilenler terfi ettirilir mi? Böyle şey yoktur. 3656 sayılı kanun Devlet Baremidir. Askerî Baremle hiç bir ilgisi yoktur. O ayrı bir şeydir. Faik Baysal buradadır, cevap versin.

REİS Başka mütalâa ve takrir yoktur. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar . . . Etmeyenler . . . Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

Lâyihamın birinci müzakeresi bitmiştir.

3. — Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü teşkilâtının lâgviyle vazifelerinin Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğüne devri hakkında kanun lâyihası ve Münakalât ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/150)

REİS — Lâyihamın muvakkat birinci maddesi encümene gitmişti, gelmiştir. Onu okutuyorum.

MUVAKKAT MADDE 1. — Bu kanunla Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğüne intikal eden hizmetler dolayısıyla memur kadrolarında bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak tevhit neticesinde açıkta kalacak memur ve müstahdemlerden:

a) Fiili hizmet müddetleri üç seneden fazla olanlara üç aylık, hizmet müddetleri bir sene-

den üç seneye kadar olanlara iki aylık, hizmet müddetleri bir seneden az olanlara bir aylık ücretleri verilerek idare ile alâkaları kesilir.

Bu ücretler defaten verilmeyip hizmet müddetlerine göre ücrete müstahak olacakları ayların sonlarında ve birer aylık olarak ödenir. Bu suretle alâkaları kesilenlerden umumî, mülhak ve hususi bütçeli dairelerle 3659 sayılı kanuna tabi teşekkül ve müesseselerde maaşlı veya ücretli bir vazifeye tâyin olunanlara tâyinlerinin tebliği tarihine kadar olan ücretleri verilir.

Üç ay zarfında müracaat edipte, herhangi bir daire ve müessesede, ücretli veya maaşlı bir memuriyete geçmeyenlerin tazminat hakları mahfuz kalır. Ancak aldıkları açık maaşları tazminattan mahsup edilir.

b) Tekaütlük için meşrut fiili hizmet müddetini henüz doldurmamış ve fakat fiili hizmet müddetleri yirmi yıl ve daha fazla olanlara, yirmi beş yıldan noksan olan beher yıl için bu müddete ait tekaüt maaşının yirmi beşte biri tenzil edilmek suretiyle, tekaüt maaşı tahsis olunur. Bu gibilerin açık maaşı tekaüt maaşına istihkak tarihinden itibaren kesilir.

c) Fiili hizmet müddetleri yirmi yıla balığ olmaları üç yıldan az olsa dahi sandıktaki % 5 ve % 2 leri faizsiz olarak iade edilmek suretiyle sandık ve idare ile alâkaları kesilir.

d) b ve c fıkralarının tatbiki, ilgililerin yazı ile istekte bulunmalarına bağlıdır.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reye arz ediyorum: Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

Lâyihamın birinci müzakeresi bitmiştir.

Dahiliye Vekili geldi mi efendim? (Hayır sesleri). Şu halde çarşamba günü 15 te toplanmak üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma saati: 15,25

**Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla
değiştirilen birinci maddesinin tadili hakkında kanun
lâiyhası Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri
mazbataları (1/153)**

T. C.

Başvekâlet

25 . IX . 1943

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 6/3351

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesinin tadili hakkında Millî Müdafaa Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 1 . IX . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe

1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen birinci maddesinde kara, deniz, hava sınıflarıyla askerî fabrikalar ve harita umum müdürlüklerinin muhtelif kısımlarında ikramiye ve kıta hediyesi alacaklar tâyin edilmiş olduğu halde dağ talimğâhında ve dağcılık talim ve terbiyesi çok önemli olan kayakçılıkta birincidereceyi alanlara ikramiye verilmesi hakkında bir sarahat yoktur.

Senenin muayyen zamanlarında muhtelif sınıf ve birliklerden dağcılık ve kayakçılık kursları için celbedilen bir çok subay ve erbaşlar yetiştirilmek üzere bu talimğâhlarda çalıştırılmakta ve bugünkü harplerde bu sınıfların çok ehemmiyeti bulunduğundan bu kurslara girenleri de teşvik maksadiyle 1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununa yeni hüküm konması muvafık görülmüştür.

Bununla beraber bugünkü orduların makineleşmiş bulunması kara, deniz ve havaya ait silâh ve mühimmat vesair harp vasıtalarının bakımı fennileşmiş bulunması itibariyle bu vasıtalara bakımda muvaffakiyet gösterenler ve bugünkü durum itibariyle bazı mahallerde subay ve askerî memurlarla erat tarafından tutulan casusları yakalayanlara ve yabancı tayyareleri düşürenlere ve pusuya düşürülüp de şehit edilenlerin ailelerine ve şimdiden derpiş edilmeyecek daha bir çok askerî hizmetlerde tesadüf edilecek ve komutanların takdirini kazanacak değerli başarıları mükâfatlandırabilmek için kanun fıkrasına bir hüküm daha koymaya mecburiyet hâsıl olmuştur.

Bu esaslar gözönünde tutularak 1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun birinci maddesine bu hususlar idhal edilmek suretiyle maddenin yeniden tanzimine mecburiyet hâsıl olmuş ve kanun lâiyhası olsuaretle hazırlanmıştır.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Esas No. 1/153
Karar No.4

3 . XII . 1943

Yüksek Reisliğe

1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen birinci maddesinin tadili hakkında Millî Müdafaa Vekâletince tanzim olup Başvekâletin 25 Eylül 1943 tarih ve 6/3351 sayılı tezkereleriyle Yüksek Meclise tevdi edilen ve 1 . XI . 1943 tarih ve 1/153 sayı ile Encümenimize ve Bütçe Encümenine havale buyurulan kanun lâyihası bu vekâletin salâhiyetli mümessili huzuriyle okundu ve müzakere edildi.

Bu müzakere ve tetkik neticesinde;

A) Lâyihanın birinci maddesinin (İ) fıkrasında; «Uçuşlarda teker ve grup halinde ulusal ve uluslararası irtifa, mesafe, sürat ve paraşüt rekor» larından bahsedildiği halde harp tayyareciliğinde fevkalâde ehemmiyeti olan pike uçuşları meskût geçilmiştir. Bu ve daha diğer rekor mevzuu olabilecek önemli uçuş şekillerinden hiç birisi hariç kalmamak için bunların birer birer sayılmıyarak umumî şekilde gösterilmesi;

B) Aynı maddenin (K) fıkrasının birinci bendinde «Silâh, mühimmat, makine, motör gibi bilûmum harp malzemelerinin bakım ve muhafazası» ndan bahsedilmiş olduğu halde motörlü harp malzemesini maharetle kullananlar hakkında bir kayıt yoktur.

Halbuki ordumuza geniş ölçüde olarak yeni girmiş bulunan tank, tayyare ve diğer motörlü muharebe silâhlarını maharetle sevkedenlerin ve

kullananların da ikramiye ile taltifi, yetişme ve sâyü gayreti arttırma bakımından faydalı görül- müş olduğundan bu kaydın bunlara da teşmili;

C) Lâyihanın üçüncü maddesinin (P) fıkrasında, sayılan işler arasında, havadan fotoğrafla harita almak gibi mühim bir mevzuun yer almadığı görülerek Harita Umum Müdürlüğünü ilgilleyen bu çok önemli işin de maddeye ilâvesi Encümenimizce muvafık görülmüş ve lâyihanın bu maddelerinde gereken değişiklikler yapıldıktan sonra heyeti umumiyesi ekseriyetle kabul olunmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. İncedayı	H. Tuğaç	
Bolu	Bursa	Çankırı
A. Alptdoğan	A. Atlı	Dr. A. Arkan
Diyarbakır	Erzurum	Erzurum
K. Seviüktekin	A. Akyürek	Z. Soydemir
Gaziantep	Gümüşane	Hatay
Dr. M. Canbolat	Ş. Erdoğan	E. Durukan
İstanbul	Kars	Kayseri
Ş. A. Ögel	H. Durudoğan	N. Toker
Kırklareli	Kocaeli	Mardin
K. Doğan	M. Bakû	Dr. A. Uras
Muğla	Siird	Tekirdağ
S. Güney	B. Türkay	R. Apak

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/153
Karar No. 17

11. I. 1944

Yüksek Reisliğe

1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesinin tadili hakkında Millî Müdafaa Vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 25 Eylül 1943 tarih ve 6/3351 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize tevdi buyurulmakla Millî Müdafaa Encümeni mazbata-sıyla birlikte ve Maliye ve Millî Müdafaa Ve-killiklerinin salâhiyetli memurları hazır olduk-ları halde tetkik ve müzakere olundu.

Ordumuzun makineleşmesine doğru atılan esaslı adımlar ve havacılığa dağcılığa, kayaker-liğe verilen ehemmiyet dolayısıyla muhtelif atış-larda, manevralarda ve muharebelerde bu sa-halarda muvaffakiyet gösterenlerin ve sureti umumiyede ordu hizmetlerinde temayüz eden-lerin 1493 sayılı Ordu İkramesi Kanunundan istifadelerinin teminini icabettirmiş ve bu mak-satla hazırlanan lâyiha Encümenimizce de ka-bule şayan görülmüştür.

Millî Müdafaa Encümenince tadilen kaleme alınan lâyiha fıkraların tertipleri ve numara-lanması bakımından ve esasa taallük eden bir değişikliği ihtiva etmeksizin yeniden yazılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Tokad
<i>I. Eker</i>	<i>T. Coşkan</i>	<i>H. N. Keşmir</i>
Kâtip		
İstanbul	Çanakkale	Edirne
<i>F. Öymen</i>	<i>S. T. Arsal</i>	<i>N. Gündüzalp</i>
Eskişehir	Giresun	Hatay
<i>Y. Abadan</i>	<i>M. Akkaya</i>	<i>H. Selçuk</i>
İsparta	İstanbul	İstanbul
<i>M. Karaağaç</i>	<i>H. Ülkmen</i>	<i>H. Kortel</i>
İzmir	Kayseri	Manisa
<i>M. Birsal</i>	<i>F. Baysal</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>
Mardin	Tokad	Yozgad
<i>R. Erten</i>	<i>R. A. Sevengil</i>	<i>A. Sungur</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen 1 nci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen birinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

1. - Orduda (Kara, deniz, hava)
 - a) Atışlarda ve hava bombardımanlarında ve hava muharebe talimlerinde muvaffak olanlara;
 - b) Askere okuma, yazma, öğretenlere;
 - c) Hazarda ve seferde müsademelerde fevkalâde yararlık gösterenlere;
 - d) «Nafi» ihtiraatta bulunanlara mevcudu ıslâh ve tekemmül ettirenlere;
 - e) Binicilik ve hayvan terbiyesinde muvaffak olanlara;
 - f) Ecnebi dillerin tahsilinde temayüz eyyenlere;
 - g) Mesleğine ait faydalı telif ve tercüme-lerde bulunanlara;
 - h) Harita ve kroki yapmasında ve hava fotoğrafisinde muvaffakiyet gösterenlere;
 - i) Talim ve terbiyede ve tank sevk ve idaresinde temayüz eden birliklere ve uçuşlarda teker veya grup halinde Ulusal ve Uluslararası irtifa ve mesafe, sürat ve paraşüt rekorları yapanlara;
 - j) Dağcılık ve kayakçılıkta en ziyade muvaffakiyet gösterenlere;
 - k) 1. Silâh ve mühimmat, makine, motör gibi bilümmum harp malzemelerinin bakım ve muhafazasında;
 2. Yabancı tayyareleri düşürmekte ve paraşütçüleri yakalamak ve imha etmekte muvaffakiyet gösterenlere;
 3. Casusları yakalayanlara;
 4. — Yangın, yer depremi ve su baskınları gibi felâketlerde orduya ve âmmeye ve memlekete yararlığı Millî Müdafaa Vekilligince takdire şayan görülenlere;
2. - Askerî fabrikalarda (Kara, deniz, hava)
 - 1) Müteamel usul ve imalâtı ıslah ve tevsi edenlere;
 - m) Tehlikeli ve müşkül imalât ve tecarübü icra edenlere;
 - n) Fabrika ve imalâthanelerde imalât ve

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen 1 nci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı Kanunla değişen birinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

1. Orduda : (Kara, deniz, hava);
 - a) Atışlarda ve hava bombardımanlarında ve hava muharebe talimlerinde muvaffak olanlara;
 - b) Askere okuma, yazma, öğretenlere;
 - c) Hazarda ve seferde müsademelerde fevkalâde yararlık gösterenlere;
 - d) «Nafi» ihtiraatta bulunanlara, mevcudu ıslah ve tekemmül ettirenlere;
 - e) Binicilik ve hayvan terbiyesinde muvaffak olanlara;
 - f) Ecnebi dillerin tahsilinde temayüz eyyenlere;
 - g) Meslekine ait faydalı telif ve tercüme-lerde bulunanlara;
 - h) Harita ve kroki yapmasında ve hava fotoğrafisinde muvaffakiyet gösterenlere;
 - i) Talim ve terbiyede ve tank sevk ve idaresinde temayüz eden birliklere ve uçuşlarda teker ve grup halinde Ulusal ve Uluslararası her nevi rekorları yapanlara;
 - j) Dağcılık ve kayakçılık en ziyade muvaffakiyet gösterenlere;
 - k) Silâh ve mühimmat, makine ve motör gibi bilümmum harp malzemesinin bakım ve muhafazasında ve motörlü harp malzeme ve silâhlarının tek veya toplu olarak maharetle kullanılmasında;
 2. Yabancı tayyareleri düşürmekte ve paraşütçüleri yakalamak ve imha etmekte muvaffakiyet gösterenlere;
 3. Casusları yakalayanlara;
 4. Yangın, yer depremi ve su baskınları gibi felâketlerde orduya ve âmmeye ve memlekete yararlığı Millî Müdafaa Vekilligince takdire şayan görülenlere;
2. Askerî fabrikalarda (Kara, deniz, hava);
 - 1) Müteamel usul ve imalâtı ıslâh ve tevsi edenlere;
 - m) Tehlikeli ve müşkül imalât ve tecarübü icra edenlere;

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen birinci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 2698 sayılı kanunla değişen birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Orduda (Kara, deniz, hava);

1. Atışlarda ve hava bombardımanlarında ve hava muharebe talimlerinde muvaffak olanlara;

2. Askere okuma, yazma öğretenlere;

3. Hazarda ve seferde müsademelerde fevkalâde yararlık gösterenlere;

4. «Nafi» ihtiraatta bulunanlara, mevcudu ıslah ve tekemmül ettirenlere;

5. Binicilik ve hayvan terbiyesinde muvaffak olanlara;

6. Ecnebi dillerin tahsilinde temayüz eyliyenlere;

7. Mesleğine ait faydalı telif ve tercüme-lerde bulunanlara;

8. Harita ve kroki yapmasında ve hava fotoğrafisinde muvaffakiyet gösterenlere;

9. Talim ve terbiyede ve tank sevk ve idaresinde temayüz eden birliklere ve uçularda teker veya grup halinde Ulusal ve Uluslararası her nevi rekorları yapanlara;

10. Dağcılık ve kayakçılıkta en ziyade maharet gösterenlere;

11. Silâh ve mühimmat, makine ve motör gibi bilümun harp malzemesinin bakım ve muhafazasında ve motörlü harp malzeme ve silâhlarının tek veya toplu olarak maharetle kullanılmasında;

12. Yabancı tayyareleri düşürmekte ve paraşütçüleri yakalamak ve imha etmekte muvaffakiyet gösterenlere;

13. Casusları yakalayanlara;

14 - Yangın, yer depremi ve su baskınlıkları gibi felâketlerde orduya ve âmmeye ve memlekete yararlığı Millî Müdafaa Vekilligince takdir şayan görülenlere;

B) Askeri fabrikalarda (Kara, deniz, hava);

1. Müteamel usul ve imalâtı ıslah ve tevsi edenlere;

2. Tehlikeli ve müşkül imalât ve tecrübeler icra edenlere;

Hü.

sarfiyatta tasarruf temin edenlere;

3 - Harita Umum Müdürlüğünde;

p) Harita kalıplarının tersim ve ihzarında ve litoğraf ve kartograf işleri ile sair haritacılık işlerinde fevkalâde muvaffakiyet gösterenlere; ikramiye ve kıta hediyesi verilmek üzere Millî Müdafaa Vekâleti Kara, Deniz ve Hava bütçeleriyle Askerî fabrikalar ve Harita Umum Müdürlükleri bütçelerine birer fasıl olarak ikramiye vazedilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükmünü yürütmeğe Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

1 . IX . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
H. Uran	N. Menemencioglu	F. Ağralı
Ml. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

M. M. E.

n) Fabrika ve imalâthanelerde imalât ve sarfiyatta tasarruf temin edenlere;

3. Harita Umum Müdürlüğünde;

p) Harita kalıplarının tersim ve ihzarında ve litoğraf ve kartograf işleri ile havadan fotoğrafla harita almakta ve sair haritacılık işle-rinde fevkalâde muvaffakiyet gösterenlere, ik-ramiye ve kıta hediyesi verilmek üzere Millî Müdafaa Vekâleti kara, deniz ve hava bütçe-riyle Askerî fabrikalar ve Harita Umum Mü-dürlükleri bütçelerine birer fasıl olarak ikramiye vazedilir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen.

B. E.

3. Fabrika ve imalâthanelerde imalât ve sarfiyatta tasarruf temin edenlere;

C) Harita Umum Müdürlüğünde harita kâğıtlarının tersim ve ihzarında ve litoğraf ve kartograf işleri ile havadan fotoğrafla harita almakta vesair haritacılık işlerinde fevkalâde muvaffakiyet gösterenlere;

İkramiye ve kıta hediyesi verilmek üzere Millî Müdafaa Vekâleti Kara, Deniz ve Hava bütçeleriyle Askerî Fabrikalar ve Harita Umum Müdürlükleri bütçelerine birer fasıl olarak ikramiye vazedilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — B ukanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

